

Državni izpitni center

M 1 2 2 6 4 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

TEORIJA IN ZGODOVINA DRAME IN GLEDALIŠČE

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Četrtek, 30. avgust 2012

SPLOŠNA MATURA

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
1.1	1	♦ D. Smole: Antigona	
	1	♦ 1960	
	1	♦ moderna poetična drama	Točki se dodelita samo, če sta prva dva odgovora pravilna.
	1	♦ tri dejanja brez prizorov, ok. 2500 svobodnih verzov	
1.2	1	♦ D. Jovanović: Antigona	
	1	♦ 1993	
	1	♦ stavki iz enih glav za druga usta	Točki se dodelita samo, če sta prva dva odgovora pravilna.
	1	♦ moderna, groteskna drama – deset slik	
Skupaj	8		

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
2.1	2	♦ Gre za del sklepne situacije 1. dejanja, Ismena se je vrnila z iskanja Polinejka, vsa odločna, da ga s sestro pokopljeta in tako zadostita rodbinskemu pravu, Kreon jo miri in govori o miru in spravi, Teiresias pa cinično svari Ismeno pred tem, da ni njena volja to, kar dela, da ne misli s svojo glavo, da dela zoper svoje vrednote ...	
2.2	2	♦ Gre za dvogovor v predzadnji situaciji, Kreon je odločen, kratek, neizprosen, njegovi "zakaji", ki spominjajo na antične stihomitije, ostajajo brez odgovora, Antigona ne zmore utemeljiti svojega upora, uprla se je "zato" in zato bo svoje dejanje plačala s smrtjo ...	
Skupaj	4		

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
3	2	♦ Kreon Npr.: je že novi kralj, ki pa bi bil raje kakor kralj človek, kraljevski človek, a Kreon kralj prevlada nad Kreonom človekom.	
	2	♦ Hoče neomejeno oblast, red, mir in poslušnost.	
	1	♦ Se boji za oblast in čast družine ...	
	3	♦ Urejati mora državne in zasebne probleme; nasprotnik Antigone, ki jo celo razglasi za blazno; uglajen gospod, ki ga boli glava zaradi državnih poslov; pragmatični funkcionalist; novodobni Kantor, ki ohranja oblast z umori; bi pa rad svet urejal mirno, vendar to ne gre; osamljen ("Sam sem kralj, poljane spolzke in hladne kot ledena plošča ..."); gnusijo se mu taki, kakršni so Haimon, Ismena, Teiresias, Stražnik; njegove roke so zmeraj čiste, četudi so krvave, Teiresias pravi, da ne ubija, ampak uraduje; hkrati skrbi za družinsko čast in za to, da se ne bi razvedelo, da se njegov ukaz ne uboga; kot novodobni inkvizitor ohranja svobodo, vendar znotraj meja dovoljenega ...	
	1	♦ ostaja kralj ...	
	1	♦ Teiresias Kreonov svetovalec, vedež ...	
	2	♦ Hoče vsesplošno urejenost vsesplošnih poslov, red, mir in varnost, predvsem lastno ...	
	1	♦ Se boji predvsem za lastno varnost ...	
	3	♦ Ideolog potrošništva, materializma, vsesplošne urejnosti poslov, zlate sredine, demagog, konformist, cinik, breznačelnjež, skriti vodja vsega, zastruplja Kreona, Haimona, Stražnika, Ismeno, hoče ubogljivost, pridnost, konformizem,	

		srednjo pot, rast v mejah dovoljenega, vsesplošno urejenost; njegove ideje so nevarne, ker vodijo v despotizem, totalitarizem; tudi on je prepričan, da je treba biti buden za normalni zven sveta, ki pa ga ni ne dobro ne varno spreminjati, preurejati, kajti tak, kakršen je, je dovolj dober, zlo poraja zlo.	
	2	♦ Ne uspe mu ohraniti miru v Tebah, preprečiti nove žrtve, novo zlo, njegov ukaz Držite Paža! On je še živ! Lovite ga, Paž je še zmeraj živ! bo neuspešen ...	
Skupaj	9		

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
4	2	♦ Kreon – je, čeprav bolj deklarativno, za mir in spravo, mir je treba braniti, četudi s krvjo, zato da ubiti Stražnika.	
	2	♦ Je tudi za svobodo, vendar v mejah predpisov, besede svoboda sicer ne uporabi.	
	2	♦ Treba je zaživeti v miru in ljubezni, govori po umoru Stražnika, ljubi sestri – sorodnici, uporabi zvezo "roka ljubezni", meni, da je ljubezen primerna le za družinsko rabo, strasti, pravi sinu, je treba obvladovati ...	
	2	♦ Teiresias – tudi on je vsaj v besedah za mir in spravo, ve pa, da je mir odvisen od vsakega posameznika, ki mora spoštovati ukaze, red, biti odgovoren.	
	2	♦ Svoboda je nevarna, te besede ne uporabi, namesto nje uporabi besedo prostost in pojasnjuje, da smo najbolj prosti, kadar smo najbolj odvisni.	
	2	♦ O ljubezni ne govori, ker meni, da čas ni primeren za zasebna čustva ...	
Skupaj	6		

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
5	2	♦ Živim zato, da ljubim.	
	1	♦ Ismena	
	1	♦ Kreon	
	3	♦ Sta nesrečni sestri istega očeta – brata, obe čutita posledice prekletstva rodu, ena mora celo umreti, takoj po ukazu sta zaveznici, vendar se Ismena potem od sestre oddalji, Jovanovičeva se zdi manj odločna, Ismena pa, navezana na življenje, obakrat vztraja v varni razdalji ...	
Skupaj	7		

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
6.1	5	npr. pet od: ♦ naslovni lik, osrednji lik ne nastopi, je torej odsotni dramski lik ♦ njene besede prenašajo zlasti Paž, manj Ismena, Haimon, drugi ♦ živi v drugih, ki na glas izrekajo njene misli, zato/tako je čedalje bolj prisotna ♦ vsi liki so z njo v nekem dialogu, vse zavezuje s svojo odločnostjo, trmo, stališči, čustvi, idejami ♦ vse, ki so, ogroža tista, ki je ni, veruje v svoj prav, zvesta svojim načelom ♦ ni del konformnega sveta, ni heroinja ♦ v človeku je vse znotraj in hkrati zunaj njega (M. Zupančič) ♦ dolžnost, čast in etos so ji več kakor ljubezen ♦ sonce ji bo sijalo mrak, dokler ne bo opravila naloge ♦ Haimona sicer ljubi, a hladno, premalo dejavno	Za 1 pravilen odgovor 1 točka.

		<ul style="list-style-type: none"> ♦ človeški zakoni proti državnim (Smole) ♦ tragičnost poraja konflikt med legalnim in legitimnim, med človeškim in božjim, minljivim in večnim, med njo in Kreonom ... 	
6.2	5	<p>npr.: pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ je prav tako naslovni, vendar ne več osrednji lik ♦ nastopi, pomika se na obrobje tebanskega sveta ♦ prisotni lik, njenih besed nihče več ne navaja ♦ redki liki so z njo v dialogu ♦ ne zmore utemeljiti svojega dejanja, ponovi sicer frazo grške prednice, da živi zato, da ljubi, vendar prizna, da je njena ljubezen do brata prehladna, in Kreon to ljubezen označi kar za nemoralno, debilno porkarijo ♦ Kreon meni, da trezno gleda na svet, od zgoraj navzdol ♦ čudi se, med zasliševanjem Feničanke, da je nemogoče postalo mogoče ♦ ob napovedi spopada bratov pravi, da glava verjame, čeprav srce ne razume ♦ v vojski, ima prav, ni prijatelj, bratov ♦ drugi morajo presoditi, kaj in kdaj je kaj dostojanstveno, dobro, častno ♦ ne more verjeti, da brat Polinejk, ki je nekoč pel o ljubezni in ga ima rada, zdaj kruto seje sovraštvo in smrt ter svari, da "umrejo tudi tisti, ki ubijajo", kajti "več ljudi ubiješ, manj si živ", mrličev pa je toliko, da s sestro ne moreta več najti praznega mesta za nova grobova ♦ nazadnje jo da Kreon živo zazidati, četudi je noseča ... 	
Skupaj	10		

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
7.1	3	<p>trije od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ vezani na isti mit in delno na iste vplive ♦ sta tragediji ♦ se dogajata v Tebah, čeprav v različnih časih ♦ razplet je usoden za naslovni lik ... 	Za 1 pravilen odgovor 1 točka.
7.2	3	<p>npr.</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ena Antigona je odsotna, druga prisotna, a z zmanjšano vlogo. ♦ V prvi sta brata že mrtva, tu se še le pobijeta. ♦ Prva je tradicionalna, druga moderna ... 	
Skupaj	6		

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
8	1	♦ NE	
	1	♦ "Kako naj bo volk sit, če koza ostane cela?"	
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Prva uganka se da rešiti, njena rešitev je bila beseda človek in Ojdip je po rešitvi postal kralj. ♦ Druga uganka pa se ne da rešiti, kajti je le ena možnost, ne obe, zato so posledice neizogibne in tragične ... 	
Skupaj	3		

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
9	1	♦ Antigona	
	1	♦ Kreon	
	1	♦ Antigona	
	2	♦ Menim, da	Odgovor določimo na moderaciji.
Skupaj	5		

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
10.1	2	dva od: ♦ mir ♦ sprava ♦ ljubezen ♦ iskrenost ♦ odkritost ♦ demokracija ...	Za 1 pravilen odgovor 1 točka.
10.2	2	dva od: ♦ pravičnost ♦ poštenje ♦ odkritost ♦ plemenitost ♦ čast ♦ mir ♦ ljubezen ♦ blaginja ♦ odločnost ♦ vztrajnost ...	
10.3	2	♦ čast rodu	
Skupaj	6		

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
11.1	2	dva od: ♦ poetična drama je dramska zvrst/vrsta, kaže hkrati empirični in metafizični svet, ki ima status resnice ♦ v njej je osrednji lik nosilec intuicije, ki vzpostavlja nevidni svet, saj ga le on vidi, drugi pa se do njega opredeljujejo ♦ je verzificirana, dramatik uporabi zgodovinske, mitične in pravljичne motive ...	Za 1 pravilen odgovor 1 točka.
11.2	3	trije od: ♦ dramski dialog je namenjen izrekanju ♦ je razgovor ♦ je lahko govor enega, dveh in mnogih ♦ je označevalen ♦ estetiziran ...	
11.3	3	♦ dramski lik igralec oživi ♦ hipostazira ♦ govorno-telesno interpretira ...	
Skupaj	8		

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
12	2	♦ poudarek	Odgovor določimo na moderaciji.
	2	♦ scen. zamisel	
Skupaj	4		

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
13	1	♦ navedba popolnega naslova z avtorjem	Odgovor določimo na moderaciji.
	2	♦ sporočilo nove uprizoritve	
	1	♦ izpostavitev tistega, kar naj bi privabilo gledalce	
Skupaj	4		

Skupno število točk: 80